

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

17. søndag i trefoldighetstiden – 23. september 2012

Prekentekest: Luk 7,11 – 17

Lesetekst I: 1 Kong 17,17 – 24

Lesetekst II: 1 Kor 15,35 - 45

Alle vil til himlen, men ingen vil dø

Til dagen

Overskriften er hentet fra en vise som Kari Bremnes synger. Kanskje er dette en påstand med en god del reservasjon hos enkelte mennesker. Første del av setningen er nok et diskusjonstema hos mennesker med ulikt livssyn. I mitt møte med mennesker ved to av Bergens største sykehjem, har jeg som prest i de fleste tilfeller fått høre: ”Jeg regner med at det er noe på den andre siden – og er det det, så håper jeg det er noe godt”. Et håp om at det ikke er slutt når vi utånder, finnes hos de fleste mennesker. Mer overbevisende gir andre uttrykk for at når det er slutt her på jorden, så er det slutt. Fornuft og realisme tilsier at slik er det.

”Men ingen vil dø” – finnes det også flere unntak fra. De fleste mennesker jeg møter, har levd lenge. Nå er det nok. ”Nå håper jeg han snart kommer og henter meg”, som en dame på 97 år sa.

Til tekstene

Mens Paulus i 1 Kor 15 har en detaljert beskrivelse om det jordiske og forgjengelige livet i motsetning til det himmelske og uforgjengelige livet, handler de øvrige tekstene om Elia som vekker opp enkens sønn i Sarepta, og Jesus som vekker opp enkens sønn i Nain; om det jordiske livet og legemlig død.

Til prekenen

Når denne tekstkommentaren skrives, er vi i vår menighet, i likhet med veldig mange andre steder i landet, i full gang med det vi har kalt ”oppstartgudstjeneste” etter sommerferie. Nå skal alt starte opp; søndagsskole, konfirmantarbeid, bibelgrupper, Alphakurs, temakvelder, etc. Og så blir vi møtt av døden som får alt til å stoppe opp i planleggingen av så mye meningsfullt i Guds tjeneste. Denne erfaringen har mange opplevd, og våre høylydte eller stille rop høres: ”Hvorfor Gud?” ”Hvorfor skal døden ramme oss så meningsløst og brutalt?”

Når mennesker, enten i starten av livet, eller midt i livet, blir rammet av sykdom som fører til død, eller brått blir revet bort i en ulykke, har vi lov å protestere. Vi skal få gjøre Marta sine ord ved broren Lasarus sin død til våre egne. "Hadde du vært her!" Den treenige Gud tåler vår protest og anklage. "Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, så vil jeg gi dere hvile." Både i prekenteeksten og ved Lasarus' død viser Jesus sin medfølelse. Han gråt ved Lasarus grav, og han fikk inderlig medfølelse med enken som hadde mistet sin eneste sønn.

Begge de to kvinnene som opplever å miste sin eneste sønn i GT- og NT- tekstene, får tryggheten for framtid og alderdom revet bort. De som skulle vært garantien for en trygg alderdom og ta seg av de eldre, er død.

Selv om ikke teksten forteller det, tilsier betegnelsen enke at de begge har opplevd sorg også tidligere. De har begge mistet ektefelle. "Han var sin mors eneste sønn, og hun var enke." (v. 12).

Jesus viser ved flere anledninger at han har makt til å vekke mennesker tilbake til livet. Når han reiser opp Jairus' datter; (Luk 8), ler folket av ham ved utsagnet hans: "hun er ikke død, hun sover".

Ved Lasarus' død, svarer Jesus Marta: "Din bror skal stå opp." Til dette er det Marta tar Jesu ord for å handle om oppstandelsen i fullkommenhet ved hennes svar: "Jeg vet han skal stå opp i oppstandelsen på den siste dag." Marta har tro på den oppstandelse Paulus beskriver i leseteksten; 1 Kor 15.

Men i motsetning til Paulus' vitnesbyrd, handler alle de øvrige tekstene om en legemlig død som atter en gang måtte komme til personene. Det er den evige død; alltid borte fra Herren, som er en evig adskillelse fra samfunn med Gud.

En siste bemerkning, som bør nevnes, er å imøtegå misforståelsen at Gud ikke hører våre bønner; at vi ikke ber nok; at vi ikke tror nok.

Prekenteeksten har en ramme rundt seg (perikope) der det fortelles om to som står på dødens terskel.

I Luk 7, 1-10 fortelles det om en tjener som er så syk at det står om livet. Herren hans sender bud på Jesus, og uten at Jesus selv er til stede, blir gutten helbredet.

I v.18 – 23 er det døperen Johannes som sender bud til Jesus om hjelp i sin tro/tvil. Både han selv og tjenerne blir overbevist om at Jesus er den som skal komme, men likevel må Johannes gå i døden.

Både i bønn om hjelp og ved at Jesus ser vår nød, uten at vi selv vet hva vi skal be om, griper han inn. Men det er ikke alltid det skjer slik vi ber om.

Etterord

Jesu omsorg for enkeltmennesker i nød kan vises til to enkeltstående tekster i evangeliene. I dagens tekst finnes byen Nain beskrevet kun i forbindelse med enken som gråter over sin døde sønn. Jesus kommer dit og vender sorg til glede. I Matt 15,21 – 28 er det en kvinne som ber Jesus om hjelp for sin datter, den kananeiske kvinnen. Det fortelles ikke noe mer hva Jesus gjør i området omkring Tyros og Sidon; et område langt nord i landet; i dag i Libanon.

Kanskje er det å strekke tolkningen vel langt, men la det være en oppmuntring til dem det gjelder; at Jesus ser din nød, selv om det kan synes som han er svært langt borte.

Han er både i Tyros, Sidon og Nain. På avsides plasser ser han vår nød – og han kommer!

Hilsen

”Se, Herrens hånd er ikke for kort til å frelse, og hans øre er ikke for tungt til å høre.” Jes 59,1

Idar Simonsen

Institusjonsprest ved Bergen Røde Kors sykehjem. Tildigere folkehøgskolelærer, og kretssekretær i Israelsmisjonen, og frivillig medarbeider på mange områder.

idar.simonsen@brks.no